

OŚWIADCZENIE RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 29 kwietnia 2021 r.

w sprawie upamiętnienia 100. rocznicy wybuchu III Powstania Śląskiego

Na podstawie § 20 ust. 1 Regulaminu Rady Miasta Katowice stanowiącego załącznik nr 3 do Statutu Miasta Katowice (Dz. Urz. Woj. Śl. z 2019r., poz.2187)

Rada Miasta Katowice oświadcza, co następuje:

Klęska Niemiec w I wojnie światowej i odzyskanie przez Polskę niepodległości w 1918 r. sprawiły, że na arenie międzynarodowej podniesiona została kwestia dalszej przynależności państwowej Górnego Śląska. Traktat wersalski z 1919 r. ostatecznie oddał sprawę w ręce mieszkańców regionu, którzy mieli wypowiedzieć się w plebiscycie. Zanim jednak doszło do głosowania, narastający antagonizm polsko-niemiecki sprawił, że dwukrotnie, w latach 1919 i 1920, Górnoszlązacy chwycili za broń. Wydarzenia te przeszły do historii jako powstania śląskie. Poprzedzony długimi przygotowaniami plebiscyt, przeprowadzony 20 marca 1921 r., wbrew oczekiwaniom nie przyniósł pokojowego rozstrzygnięcia konfliktu. Znacznie różniące się od siebie, niejednokrotnie nawet w sąsiadujących ze sobą miejscowościach, wyniki nie pozwalały na jednoznaczne, bezsporne ustalenie granic. W takich okolicznościach, spodziewając się niekorzystnych rozstrzygnięć, polscy mieszkańcy regionu, na czele z Wojciechem Korfantym, zdecydowali się na kolejną walkę zbrojną, wywołując trzecie powstanie śląskie. W dniu 3 maja 2021 r. obchodzimy setną rocznicę jego wybuchu.

Przed stu laty powstańcom udało się bardzo szybko zająć znaczną część Górnego Śląska, w tym powiat katowicki. Działania frontowe skoncentrowały się następnie głównie na Opolszczyźnie, jednak brali w nich udział również liczni powstańcy z terenu miejscowości wchodzących obecnie w skład Katowic. Walczyli m.in. w rejonie Góry św. Anny, gdzie doszło do najbardziej zaciętych walk w czasie całego powstania. Wielu z nich zginęło. W wyniku zakończonego 5 lipca powstania Polakom udało się uzyskać znacznie korzystniejszą decyzję w kwestii ostatecznego przebiegu granicy. W efekcie w 1922 r. duża część zasobnego regionu przemysłowego, w tym również Katowice i powiat katowicki, znalazły się w odrodzonym Państwie Polskim.

Powstania śląskie były czasem wielkiego patriotycznego entuzjazmu, bohaterskich czynów, ale również trudnych wyborów, głębokich zranień i podziałów. Mamy świadomość jak wielkim dramatem jest każdy konflikt zbrojny, a w szczególności taki, w którym po przeciwnych stronach barykady stają sąsiedzi, a czasem nawet członkowie tej samej rodziny. Tym bardziej bohaterowie wydarzeń sprzed stu lat zasługują na naszą pamięć i szacunek. Jako Rada Miasta Katowice, w setną rocznicę wybuchu III powstania śląskiego, chcemy w szczególny sposób uczcić powstańców, doceniając przede wszystkim ich gotowość poświęcenia wszystkiego, łącznie z życiem, w imię wyznawanych wartości. Cześć Ich pamięci!

Przewodniczący Rady Miasta
Katowice

Maciej Biskupski